

การประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
The Evaluation of the Projects Initiate School
in the Secondary Educational Sarvice Area Office Chiang Mai

ธีรนนท์ ถนอมทรัพย์¹ และ ปาริชาติ บัวเจริญ²

มหาวิทยาลัยพายัพ^{1,2}

Teeranon Thanomsap¹ and Parichat Buacharoen²

Payap University^{1,2}

Corresponding Author, Email: parichat_b@payap.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST (Context, Input, Process, Product, Impact, Effectiveness, Sustainability and Transportability) ของ สตีฟเฟิลปิม และเพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 110 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 8 คน, ครู จำนวน 24 คน, นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 24 คน, ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินและแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

- 1) ด้านบริบท
- 2) ด้านปัจจัยนำเข้า
- 3) ด้านกระบวนการ
- 4) ด้านผลผลิต
- 5) ด้านผลกระทบ
- 6) ด้านประสิทธิผล
- 7) ด้านความยั่งยืน และ
- 8) ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ โดยภาพรวมของทุกด้าน

* ได้รับบทความ: 9 มีนาคม 2567; แก้ไขบทความ: 11 มิถุนายน 2567; ตอรับตีพิมพ์: 28 มิถุนายน 2567

ผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการศึกษาแนวทางการดำเนินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงใหม่ ทำให้ได้แนวทางที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มและฝึกการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสมดุลทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษาโดยอาศัยศาสตร์หลากหลายสาขามารวมกันทั้งในด้านอาหารโภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา การงานอาชีพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้สอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปวางแผนและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ; โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร

Abstract

The purpose of this research was evaluation for the projects initiate School in The Secondary Educational Service Area Office Chiang Mai Province using Stufflebeam's CIPPIEST model (Context, Input, Process, Product effect, effectiveness, sustainability and transportability) And study aims to examine the operational guidelines for the development The projects initiate School in The Secondary Educational Service Area Office Chiang Mai. Research sample group were 110 (8 Educational institution administrators, 24 teacher, 24 students in secondary 1-6 and 48 of their parent and the committee of basic educational school). The research instrument was the evaluation of the projects initiate and opinion questionnaires. The research data were analyzed using mean, standard deviation and qualitative analysis. The results of the research were as follows: 1) Context 2) Input 3) Process 4) Product 5) Impact 6) Effectiveness 7) Sustainable and 8) Transportability, the overall was suitable at the very high level, and provide guidelines for the projects initiate School in The Secondary Educational Service Area Office Chiang Mai. Providing guidelines to promote various aspects of student quality, with a focus on student-centered skills, group processes, and hands-on practical training, facilitates the balanced development of children and youth. This development encompasses Buddhist studies, moral education, cultural studies, and physical education,

utilizing interdisciplinary approaches across various fields such as nutrition, health, education, careers, environmental conservation, and local culture. These efforts are aligned with the context of schools, communities, and regions, aiming to enable children and youth to develop their potential comprehensively. The results of this research helpful for educational institution to plan and develop learning resources to promote appropriate student-centered learning management.

Keywords: Project Evaluation; The Projects Initiate

บทนำ

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 เป็นแผนระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2560–2569) ได้จัดทำให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560–2564) ที่น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560–2574) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) (สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2560 : 25) โดยมุ่งสู่การเสริมสร้างพลังและความเข้มแข็งให้กับเด็กและเยาวชนให้สามารถดูแลและพัฒนาตนเองได้อย่างสมดุลกันทั้งทางร่างกาย จริยธรรม คุณธรรม และความรอบรู้ทั้งทางวิชาการและการงานอาชีพ เพื่อนำแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติและผลักดันให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามพระราชประสงค์ โดยการพัฒนาแบบองค์รวม และใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างประหยัดและให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2560 : 31) มุ่งเน้นจัดกระบวนการเรียนรู้อาชีพการเกษตรอย่างครบวงจรและเป็นระบบ ตั้งแต่การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จนถึงการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ และการจัดทำบัญชีพัฒนาหลักสูตรงานอาชีพที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันให้เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสหกรณ์เพื่อให้การปลูกฝังลักษณะนิสัยและคุณธรรมจริยธรรมด้วยหลักการและอุดมการณ์สหกรณ์สัมฤทธิ์ผล และมุ่งเน้นให้ชุมชนได้รับการพัฒนาโดยการขยายงานพัฒนาจากโรงเรียนเข้าไปในชุมชนผ่านทางเด็กนักเรียน ทั้งกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมสุขภาพและการพัฒนาสภาพแวดล้อมของบ้านและชุมชนให้ถูกสุขลักษณะ การนำความรู้และทักษะทางวิชาชีพ การทำบัญชีการสหกรณ์มาใช้ในครอบครัวและชุมชน เพื่อพัฒนาสถานศึกษา เป็นศูนย์บริการความรู้ ที่มุ่งหวังให้โรงเรียนสามารถพัฒนากิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นนิทรรศการที่มีชีวิต เป็นตัวอย่างให้แก่ประชาชน ครู นักเรียน หรือผู้สนใจมาศึกษาทดลอง ครูและเด็กนักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้

โดยการเป็นวิทยากร มีการจัดการความรู้และเผยแพร่ต่อไป (สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2560 : 3)

ประสิทธิผลของโรงเรียนในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการ อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น การแก้ไขปัญหาต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการลงทุน การพัฒนากำลังคนของชาติในระยะยาว ความยั่งยืนและประโยชน์ของนักเรียนและสถานศึกษา ทั้งในปัจจุบันและอนาคต การออกแบบภายใต้การขับเคลื่อนของการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0 สู่ศตวรรษที่ 21 เริ่มต้นด้วยการฝึกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนแบบบูรณาการสหวิชาการ เชื่อมโยงความรู้กับจินตนาการ เปลี่ยนแปลงไปสู่รูปธรรมให้ผู้เรียนมีทักษะที่ต้องการ (ชวลิต โพธิ์นคร, 2560) อันเป็นการจัดการเรียนการสอนที่สอนให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้ มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ ตอบสนองความต้องการของสังคม สร้างผลผลิตอย่างสร้างสรรค์ (ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์, 2560 : 14-16) เพราะนอกจากให้ความรู้แล้วต้องทำให้เด็กเป็นคนที่จะรักที่จะเรียน มีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

การประเมินโครงการนับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการดำเนินโครงการ ซึ่งช่วยให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ (สมคิด พรหมจ้อย, 2552 : 30) และช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ ทำให้เราทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ รวมถึงทราบผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2551 : 93-95) โดยเฉพาะรูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ที่เป็นส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้ มีความหมายครอบคลุมรวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินผลลัพธ์ (รัตนะ บัวสนธ์, 2556 : 7-24) ซึ่งเป้าหมายของการประเมินตามรูปแบบนี้ มุ่งให้ประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) ก่อน อาจทำหลายครั้ง จึงทำการประเมินสรุปรวม (Summative Evaluation) ซึ่งจะให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ

จากเหตุผลและความสำคัญในข้างต้น ประกอบกับการศึกษารายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ซึ่งมีการรายงานผลการดำเนินงานในด้านกระบวนการ และ

ด้านผลผลิตเท่านั้น อีกทั้งยังเป็นการรายงานผลในภาพรวมระดับประเทศ ข้อมูลและสารสนเทศที่ได้ จึงไม่เพียงพอ สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ในระดับ เขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยในฐานะครูผู้รับผิดชอบโครงการ จึงสนใจที่จะทำการวิจัยประเมินโครงการพัฒนาเด็ก และเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model เพราะเป็นการประเมินที่มีวิธีการดำเนินการอย่างชัดเจน เป็นระบบเพื่อจะได้สารสนเทศจากการประเมิน เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและเป็น ประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและขยายผลโครงการให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. บุคลากรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำนวน 56 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย
1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน 2) ครูผู้สอน จำนวน 24 คน 3) นักเรียน จำนวน 24 คน
2. ชุมชนผู้รับบริการของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำนวน 48 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ประกอบ ด้วย 1) คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 24 คน 2) ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 24 คน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการ จำนวน 6 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน 2) ศึกษานิเทศก์ที่เป็นผู้รับผิดชอบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

ฉบับที่ 1 แบบประเมินสำหรับผู้บริหารและครูที่เข้าร่วมโครงการ ประเมิน 8 ด้าน ได้แก่

ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

ฉบับที่ 2 แบบประเมินสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

ฉบับที่ 3 แบบประเมินสำหรับผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา ประเมิน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) ประเด็นการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรม โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาโครงการนั้น ให้คงอยู่ หรือดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมพัฒนาโครงการในครั้งต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นำแบบประเมินให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมของประเด็นการประเมินตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และประเมินความสอดคล้องของรายการประเมินแต่ละข้อเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Object Congruence; IOC) พบว่า ทุกประเด็นการประเมินมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.98 - 1.00 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่า 0.99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพายัพ ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ สรุปลงผลการวิจัย ดังนี้

ตาราง 1 ผลการประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ สำหรับผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ

องค์ประกอบการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
1. ด้านบริบท	4.93	0.30	มากที่สุด
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.96	0.20	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการ	4.96	0.18	มากที่สุด
4. ด้านผลผลิต	4.94	0.28	มากที่สุด
5. ด้านผลกระทบ	4.97	0.19	มากที่สุด
6. ด้านประสิทธิผล	4.95	0.24	มากที่สุด
7. ด้านความยั่งยืน	4.95	0.24	มากที่สุด
8. ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ	4.93	0.26	มากที่สุด
รวม	4.94	0.23	มากที่สุด

จากตาราง 1 ผลการประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ สำหรับผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ โดยรวมทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.94$) และผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านผลกระทบ ($\bar{x} = 4.97$) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ ($\bar{x} = 4.96$) มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยและอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับน้อยไปหามากได้แก่ ด้านบริบทและด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ($\bar{x} = 4.93$) ด้านผลผลิต ($\bar{x} = 4.94$) ด้านประสิทธิผลและด้านความยั่งยืน ($\bar{x} = 4.95$)

ตาราง 2 ผลการประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

องค์ประกอบการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
1. ด้านผลกระทบ	4.89	0.36	มากที่สุด
2. ด้านประสิทธิผล	4.95	0.24	มากที่สุด
3. ด้านความยั่งยืน	4.90	0.34	มากที่สุด
4. ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ	4.85	0.45	มากที่สุด
รวม	4.89	0.34	มากที่สุด

จากตาราง 2 ผลการประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ สำหรับนักเรียนที่ผู้เข้าร่วมโครงการ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$) ซึ่งผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดในทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านประสิทธิผล ($\bar{x} = 4.95$) ด้านความยั่งยืน ($\bar{x} = 4.90$) ด้านผลกระทบ ($\bar{x} = 4.89$) ส่วนด้านการถ่ายทอดส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.85$)

ตาราง 3 ผลการประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ สำหรับผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

องค์ประกอบการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
1. ด้านบริบท	4.90	0.36	มากที่สุด
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.95	0.24	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการ	4.95	0.24	มากที่สุด
4. ด้านผลผลิต	4.92	0.29	มากที่สุด
5. ด้านผลกระทบ	4.94	0.25	มากที่สุด
6. ด้านประสิทธิผล	4.95	0.20	มากที่สุด
7. ด้านความยั่งยืน	4.95	0.20	มากที่สุด
8. ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ	4.92	0.30	มากที่สุด
รวม	4.93	0.26	มากที่สุด

จากตาราง 3 ผลการประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ สำหรับผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโดยรวมทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.85$) และผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล และด้านความยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.95$) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านผลกระทบ ($\bar{x} = 4.94$) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผลผลิตและด้านการถ่ายทอดส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.92$) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านบริบท ($\bar{x} = 4.90$) อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยและอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับน้อยไปหามาก ได้แก่ ด้านบริบท ($\bar{x} = 4.90$) ด้านผลผลิตและด้านการถ่ายทอดส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.92$) ด้านผลกระทบ ($\bar{x} = 4.94$) ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล และด้านความยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.95$)

ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ มีดังนี้

1. การจัดทำโครงการควรกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ และเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลต้นสังกัด และเจตนารมณ์ของแผนกองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ฉบับที่ 5 ทั้ง 8 เป้าหมายหลักโดยมีการจัดกิจกรรมและพัฒนาคุณภาพที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มและฝึกการลงมือปฏิบัติจริง สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องตามบริบทของชุมชนและท้องถิ่น อีกทั้งสามารถยืดหยุ่นในทางปฏิบัติตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

2. ครูมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้อยู่โดยกระตุ้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสมดุลทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษาโดยอาศัยศาสตร์หลากหลายสาขามารวมกันทั้งในด้านอาหารโภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา การงานอาชีพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. ผู้บริหารโรงเรียนต้องสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษาโดยอาศัยศาสตร์หลากหลายสาขามารวมกันทั้งในด้านอาหารโภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา การงานอาชีพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน

4. การดำเนินโครงการ ต้องมีการสรุปผลการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการออกแบบและวางแผนการดำเนินงาน

และการประเมินโครงการ เพื่อกำหนดแนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาโครงการ โดยความร่วมมือภาคี เครือข่าย และตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ มีความชัดเจนในการจัดหาข้อมูลความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการประเมิน ซึ่งผลประเมินทั้ง 8 ด้าน อภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านบริบท

ผลการประเมินด้านบริบทโดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยผลการประเมินของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สถานศึกษามีกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการที่สามารถนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพของสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของทั้งผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ สถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน สามารถนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติวัตถุประสงค์ของโครงการกับสภาพของสังคม สถานศึกษาจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม สามารถดำเนินกิจกรรมได้จริง ประกอบกับผลการสัมภาษณ์ผู้ประสานงานโครงการ พบว่า ในด้านบริบทของโครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันเป็นอย่างดี โดยมีความเห็นว่าเป็นเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการนั้นมีความเหมาะสมต่อสถานศึกษาในดำเนินโครงการ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาของสถานศึกษา ช่วยส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสมดุลทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา ทัศนศึกษาและพลศึกษา โดยอาศัยศาสตร์หลากหลายสาขานบูรณาการกันทั้งในด้านอาหารโภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา การงานอาชีพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการมีวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ชัดเจน และตรงกับความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกทั้งกิจกรรมโครงการยังสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงโดยครูผู้สอนบูรณาการกิจกรรมโครงการเข้ากันทั้งในด้านอาหารโภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา การงานอาชีพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของยุทธกิจ ถาวรเกษตร (2563) ได้ประเมินประเมินโครงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดบ่อพระอินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2562 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสอดคล้อง/เห็นด้วย เกี่ยวกับประเด็นด้านบริบทของ

โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้อัตโนมัติเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของรวีกานต์ ทวีนนท์ และคณะ (2565) การประเมินด้านบริบทของการประเมินโครงการการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในโครงการ TSQP-2 โรงเรียนบ้านทุ่งคา “บุญขจรประชาอาสา” พบว่า วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการจัดกิจกรรมได้กำหนดให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่วนการดำเนินงานโครงการนำไปสู่การรองรับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ด้านปัจจัยนำเข้า

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการประเมินของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีสภาพแวดล้อมที่พร้อมเอื้อต่อการดำเนินโครงการ เนื้อหา และช่วงเวลาก็มีความเหมาะสมสอดคล้อง อีกทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องก็สามารถจัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับในระดับโรงเรียนผู้บริหารเห็นความสำคัญให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ บุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการดำเนินโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการมีความสามารถดำเนินงานโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ และผู้บริหารเห็นความสำคัญให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการ มีการกำหนดแผนการบริหารจัดการการดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้และแผนปฏิบัติงานประจำปี มีการสรุปผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งร่วมกันพิจารณาหาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานเพื่อกำหนดแนวทางวิธีการหรือรูปแบบการพัฒนาที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการในที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการในโรงเรียนในปีต่อไปให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น และมีการเก็บรวบรวม ผลการดำเนินงาน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้ครอบคลุมตัวชี้วัดและบริบทที่เกี่ยวข้องและบันทึกข้อมูลอย่างถูกต้องเป็นปัจจุบันในระบบฐานข้อมูลที่เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกต่อการนำไปใช้ นอกจากนี้ผลการสัมภาษณ์ผู้ประสานงานโครงการ พบว่า ในด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการมีความเหมาะสม สอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของธีรธัม ใจกล้า (2560) ทำการรายงานการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบ้านตระเปียงเตีย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับวีรชน บัวพันธ์ (2562) ทำการประเมินโครงการสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ ผลการประเมินโครงการด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการ

ผลการประเมินด้านกระบวนการโดยภาพรวม พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการประเมินของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะมีการบริหารจัดการโครงการที่ดีและเป็นระบบ การดำเนินโครงการมีความต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ประกอบกับมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีอุปสรรคในการนิเทศติดตามโรงเรียนอยู่บ้าง แต่ได้มีการปรับวิธีการนิเทศให้เหมาะสมและช่วยเหลือโรงเรียนต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ มีการกำหนดปฏิทินแผนติดตามประเมินผลที่ชัดเจน มีความต่อเนื่องมีการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ครอบคลุมทุกกิจกรรมเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันของโรงเรียนและสภาพแวดล้อมของชุมชน มีความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเหมาะสมและใช้จ่ายตามกรอบที่กำหนดไว้อย่างความคุ้มค่าโปร่งใส ตรวจสอบได้ตามระเบียบของทางราชการและมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อและมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน และมีการรายงานข้อมูลสารสนเทศและผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบทั้งภายในโรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการสรุปผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งร่วมกันพิจารณาหาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานเพื่อกำหนดแนวทางวิธีการหรือรูปแบบการพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการในที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการในโรงเรียนในปีต่อไปให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น และมีการเก็บรวบรวม ผลการดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้ครอบคลุมตัวชี้วัดและบริบทที่เกี่ยวข้อง และบันทึกข้อมูลอย่างถูกต้องเป็นปัจจุบันในระบบฐานข้อมูลที่เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกต่อการนำไปใช้อีกทั้งผลการสัมภาษณ์ผู้ประสานงานโครงการพบว่า ในด้านกระบวนการของโครงการมีความเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของยุพิน รอดประพันธ์ (2561) ได้ทำการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ซึ่งผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ พบว่า การดำเนินงานตามโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับกฤษฎาพันธุ์ แก้วชาติ (2564) ที่ได้ทำการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การประเมินด้านกระบวนการของการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ด้านผลผลิต

ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการประเมินของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูมีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมโครงการในโรงเรียน และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และได้เข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองในเรื่องของการจัดกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ การดำเนินงานตามโครงการ เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสมดุลทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา โดยอาศัยศาสตร์หลากหลายสาขามบูรณาการกันทั้งในด้านอาหารโภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา การงานอาชีพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นวัตถุประสงค์ของโครงการ ผู้บริหารครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมโครงการในโรงเรียน และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสมดุลทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษาโดยอาศัยศาสตร์หลากหลายสาขามบูรณาการกันทั้งในด้านอาหารโภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา การงานอาชีพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบกับผลการสัมภาษณ์ผู้ประสานงานโครงการ พบว่า ในด้านผลผลิตของโครงการ มีความเหมาะสม ด้านคุณภาพของผู้เรียนมีการพัฒนาตามศักยภาพของตนเองอย่างสมดุลทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษาและพลศึกษา ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของแต่ละระดับชั้น มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดี ตามที่สถานศึกษากำหนด ครูผู้สอนจัดกิจกรรมโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา ศรีวิเชียร (2557) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนานักบริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ (นบส.ศธ.) รุ่นที่ 3 พบว่า ด้านผลผลิต (Product) จากผู้เข้ารับการพัฒนายู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้เข้ารับการพัฒนามีความคิดเห็นว่าผู้เข้ารับการพัฒนารับงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของพิยะภา ใจชื่อสมบูรณ์ (2563) ได้ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ (บ้านบ่อราษฎร์บำรุง) ด้านผลผลิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. ด้านผลกระทบ

ผลการประเมินด้านผลกระทบโดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการประเมินของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นผลมาจากทุกฝ่ายตระหนักถึงหน้าที่และบทบาทของตนเอง ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เกิดการร่วมมือกันของทุกฝ่าย ทำให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่องออกมาเป็นผลกระทบในด้านดีต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย นักเรียน

สามารถปฏิบัติตนได้ตามศักยภาพของตนเองอย่างสมดุลทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และ พลศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนได้ตามศักยภาพของตนเองอย่างสมดุลทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา โดยอาศัยศาสตร์หลากหลายสาขามารวมกันทั้งในด้านอาหารโภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา การงาน อาชีพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบกับผลการสัมภาษณ์ผู้ประสานงานโครงการพบว่า ในด้านผลกระทบของโครงการมีความเหมาะสมเป็นไปในทิศทางที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวรนิษฐา ค่ายศ (2562 : 1-19) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่อปถัมภ์) พบว่า ด้านผลกระทบภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทั้งสองปีการศึกษาอยู่ในระดับมาก

6. ด้านประสิทธิผล

ผลการประเมินด้านประสิทธิผลโดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการประเมินของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ผู้ปกครองและ คณะกรรมการสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเนื่องจาก ผลการดำเนินงานโครงการสามารถตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม ปรากฏผลชัดเจนกับพัฒนาการของผู้เรียน ความสามารถในการจัดกิจกรรมของครูผู้สอนแสดงถึงผลสำเร็จของโครงการที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้โรงเรียนจัดกิจกรรมโครงการได้อย่างมีคุณภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเข้าใจและเห็นด้วยต่อโครงการกิจกรรมของโครงการ สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างสมดุลทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา กิจกรรมของโครงการสามารถพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างสมดุลทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา สอดรับกับผลการสัมภาษณ์ผู้ประสานงานโครงการ พบว่า ในด้านประสิทธิภาพของโครงการมีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของรมิตา สีมภาพล (2564) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านบุกระโทก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST Model พบว่า ด้านประสิทธิผล โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

7. ด้านความยั่งยืน

ผลการประเมินด้านความยั่งยืนโดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการประเมินของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ผู้ปกครองและ คณะกรรมการสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเป็นผลมาจากทางโรงเรียนโดยผู้บริหารและครูผู้สอนประสานความร่วมมือกันกับทางผู้นำเครือข่ายท้องถิ่น (LN) โดยมีจุดประสงค์เพื่อเน้นความสำเร็จต่อผู้เรียน โครงการจึงสามารถดำเนินดำเนินงานต่อไปได้อย่างราบรื่นและ

ยั่งยืน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ ครูผู้สอนพร้อมให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากโครงการที่ได้ไปเชื่อมโยงสู่การทำงานหรือพัฒนาเป็นองค์ความรู้รูปแบบใหม่ ๆ และนักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปสานต่อกิจกรรมต่าง ๆ ได้ อีกทั้งผลการสัมภาษณ์ผู้ประสานงานโครงการ พบว่า ในด้านความยั่งยืนของโครงการมีความเหมาะสม สอดคล้องกับผลการศึกษาของรอมิตา สีมาพล (2564) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านบุกระโทก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST Model พบว่า ด้านความยั่งยืน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของธวัชชัย จิตวารินทร์ (2564) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงาน และทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานแคตตี้ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดพังงา ด้านความยั่งยืน พบว่า มีค่าอยู่ในระดับมาก

8. ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

ผลการประเมินด้านการถ่ายทอดส่งต่อโดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการประเมินของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเห็นควรให้โครงการนี้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงจะส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนอย่างสมดุล ประกอบกับโครงการสามารถเป็นแบบอย่างและเปิดโอกาสให้ผู้สนใจและโรงเรียนอื่นมาใช้แหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยนำความรู้ไปประยุกต์แนวคิดหรือบูรณาการเข้าสู่กิจกรรมหรือองค์กรต่าง ๆ ได้ โดยโรงเรียนประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ ผู้เรียนสามารถขยายองค์ความรู้ไปสู่สังคม/ชุมชน ถ่ายโยงความรู้เกี่ยวกับโครงการโดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ชุมชน/สังคม เพื่อรักษาไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมวัตถุประสงค์ของโครงการ และโครงการ/กิจกรรมบรรลุผลสำเร็จมีผลงานทางวิชาการแนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นแบบอย่างให้บุคคล โรงเรียนอื่นหรือหน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้ในการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างเด่นชัด หรือส่งผลด้านใดด้านหนึ่งอย่างโดดเด่นโดยผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานองค์กรอื่น และสาธารณชนให้การยอมรับ ผู้เรียนสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และนอกโรงเรียนอย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้เป็นแหล่งฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและฝึกการปฏิบัติกิจกรรมด้านงานอาชีพที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้สนใจและโรงเรียนอื่นมาใช้แหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยนำความรู้ไปประยุกต์แนวคิดหรือบูรณาการเข้าสู่กิจกรรมหรือองค์กรต่าง ๆ ได้ ประกอบกับผลการสัมภาษณ์ผู้ประสานงานโครงการ พบว่า ในด้านการถ่ายทอดส่งต่อของโครงการมีความเหมาะสม ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับประเสริฐ สุขสวัสดิ์ (2564 : 204-221) ได้ทำการประเมินโครงการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตามแนวทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านชีแบร์ พบว่า การประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ได้ข้อสรุปที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

แนวทางการดำเนินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ กล่าวคือ การจัดทำโครงการต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลต้นสังกัด และเจตนารมณ์ของแผนกองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ฉบับที่ 5 ทั้ง 8 เป้าหมายหลัก โดยมีการจัดกิจกรรมและพัฒนาคุณภาพที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มและฝึกการลงมือปฏิบัติจริง ดังนั้นสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องตามบริบทของชุมชน และท้องถิ่น อีกทั้งสามารถยืดหยุ่นในทางปฏิบัติตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้กล่าวได้ว่าแนวทางการดำเนินโครงการดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับแนวทางเดิมของโครงการเพียงแต่การดำเนินโครงการฯ มีข้อบกพร่อง มีประเด็นของเวลาที่น้อยเกินไป ทั้งในช่วงของการดำเนินโครงการ การสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการรายงานข้อมูลการดำเนินโครงการ จากข้อสรุปโครงการ พบว่า ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินโครงการมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์เป้าหมายและตัวชี้วัดของโครงการ แต่ในช่วงแรกมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ จึงทำให้ต้องใช้เวลากับการวางแผนการดำเนินโครงการ ส่งผลต่อการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป อย่างไรก็ตามแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับภารดี อนันต์นาวิ (2551) ที่ได้กล่าวถึงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในโรงเรียนว่าต้องมีการดำเนินการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนการผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน 3) จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเป็นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน 4) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ตามความเหมาะสมในด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยครูมีส่วนสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกระตุ้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสมดุลทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา ทศศึกษา และพลศึกษา โดยอาศัยศาสตร์หลากหลายสาขามารวมกันทั้งในด้านอาหาร โภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา การงานอาชีพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียนต้องสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับเข็มทอง ศิริแสงเลิศ (2555) ที่กล่าวว่าบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

บทบาทผู้อำนวยการความสะดวก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ดังนี้ 1) จัดหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม และจำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ 2) จัดหาแหล่งเรียนรู้ แหล่งวิทยากรและปราชญ์ท้องถิ่นและชุมชน 3) จัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และเอื้อต่อการเรียนรู้ 4) ประสานกับบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การดำเนินโครงการต้องมีการสรุปผลการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการออกแบบและวางแผนการดำเนินงาน และการประเมินนิเทศโครงการ เพื่อกำหนดแนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาโครงการ โดยความร่วมมือภาคีเครือข่าย และตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนในการจัดหาข้อมูลความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมทำให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมได้เหมาะสม สามารถดำเนินกิจกรรมได้จริง
2. ครูผู้สอนควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถจัดทำนวัตกรรมที่น่าสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยการปฏิบัติเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามบริบทของสถานศึกษาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อนำมาใช้จัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. โรงเรียนควรกำหนดปฏิทินแผนติดตามประเมินผลที่ชัดเจน มีความต่อเนื่อง มีการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานครอบคลุมทุกกิจกรรมเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันของโรงเรียนและสภาพแวดล้อมของชุมชน มีความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และมีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเหมาะสมและใช้จ่ายตามกรอบที่กำหนดไว้อย่างความคุ้มค่าโปร่งใสตรวจสอบได้ตามระเบียบของทางราชการ
4. ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาผู้ปกครอง และชุมชนต้องมีความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมโครงการในโรงเรียนและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
5. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนเข้าร่วมการประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการพร้อมทั้งนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆและนำไปใช้ในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างเหมาะสม
6. ครูผู้สอนควรให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป

7. ผู้บริหารโรงเรียนและครูต้องมีความเข้าใจและเห็นด้วยต่อกิจกรรมของโครงการสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างสมดุล

8. โรงเรียนควรมีการติดตามขยายผลและสานต่อการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องจริงจัง

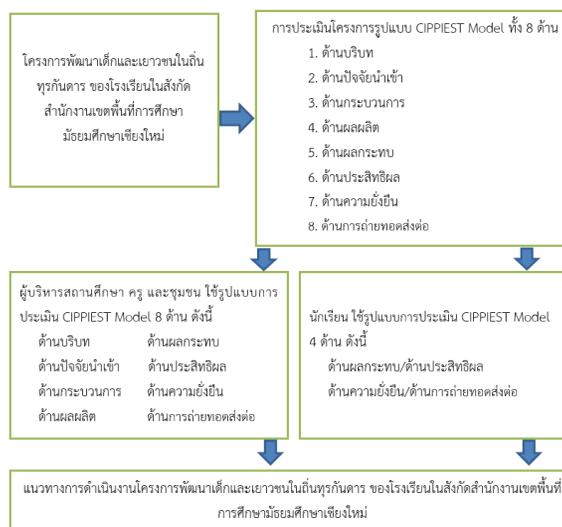
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยการประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ในการดำเนินงานด้านอื่น ๆ เพื่อสร้างรูปแบบเฉพาะที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

2. ควรมีการวิจัยการประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับผลการประเมินโครงการทั้งด้านบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ(Process) ผลผลิต (Product) ผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) ดังแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

จากการประเมินโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ได้แนวทางการดำเนินงานโครงการ ดังนี้ การดำเนินงานกิจกรรมโครงการต้องมีประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างสมดุล ทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา ทัศนศึกษา และพลศึกษา สามารถนำความรู้จากโครงการที่ได้ไปเชื่อมโยงสู่การทำงานหรือพัฒนาเป็นองค์ความรู้รูปแบบใหม่ ๆ รวมทั้งให้ผู้เรียนสามารถขยายองค์ความรู้ไปสู่สังคม/ชุมชน ถ่ายโยงความรู้เกี่ยวกับโครงการแก่ชุมชน/สังคม ดังนั้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมโครงการ สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับโครงการของโรงเรียนให้เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. สืบค้น 20 ธันวาคม 2566, จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=38880&Key=news_research
- กฤษฎาปณัฐ แก้วชาติ. (2564). การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- กัลยา ศรีวิเชียร. (2557). การประเมินโครงการพัฒนานักบริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ (นบส.ศธ.) รุ่นที่ 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เข้มทอง ศิริแสงเลิศ. (2555). การบริหารจัดการเรียนรู้ ประมวลชุดวิชาการจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชวลิต โพธิ์นคร. (2560). การศึกษาไทยมายุคไทยแลนด์ 4.0. การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2559 และประชุมวิชาการเรื่อง ห้องสมุดดิจิทัลกับการก้าวสู่ยุค Thailand 4.0. สืบค้น 23 มกราคม 2567, จาก <http://km.li.mahidol.ac.th/thai-studies-in-thailand-4-0>
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2560). ครูและนักเรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม*, 7(2), 14-16.
- ธวัชชัย จิตวารินทร์. (2564). การประเมินโครงการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานและทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานแคดดี้เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดพังงา. (การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 13). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ธีรธัม ใจกล้า. (2560). รายงานการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนบ้านตระเปียงเตีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://www.sm1.go.th/sm1/index.php/2018-01-22-02-26-20/278-1>

- ประเสริฐ สุขสวัสดิ์. (2565). การประเมินโครงการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวทางศาสตร์พระราชาราชของโรงเรียนบ้านชีแบร. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ศรีนครินทรวิโรฒ*, 23(1), 204-221.
- พิยะภา ใจชื่อสมบูรณ์. (2563). การประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ (บ้านบ่อราษฎร์บำรุง). (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาวดี อนันต์นารี. (2551). หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุทธกิจ ถาวรเกษตร. (2563). การประเมินโครงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดบ่อพระอินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2562. สาระบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
- ยุพิน รอดประพันธ์. (2561). การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 3. นครสวรรค์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลยศรี. (2551). การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รมิตา สีมาพล. (2564). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ โดยใช้รูปแบบ 4T Model โรงเรียนบ้านบุกระโทก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2. นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา.
- รวีกานต์ ทวีนนท์ และคณะ (2565). การประเมินโครงการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในโครงการ TSQP-2 โรงเรียนบ้านทุ่งคา “บุญยขจรประชาอาสา” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(2), 7-24.
- วรนิษฐา ค่ายศ. (2564). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่อปลัมภ์). *วารสารครุทรรศน์*, 1(2), 1-19.
- วีรชน บัวพันธ์. (2562). การประเมินโครงการสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพโรงเรียนวัดพงษาราม. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมคิด พรหมจ้อย. (2552). เทคนิคการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: จตุพรดีไซน์.

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2560). แผนพัฒนาเด็กและเยาวชน
ในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะที่ 5
(พ.ศ. 2560- 2569). กรุงเทพฯ: สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี.